

**Ordinantie sConincs ons gheduchts Heeren, nopende de
personele vlucht ende uitvoeren te watere oft te lande, van de
goedijnghen van zijne ondersaten, uut den lande van
herwaertsovere etc.**

<https://hdl.handle.net/1874/8915>

Sp. 17

Ordinantie Conincs

ons gheduchts Heeren, nopende de persone-
le vlucht ende wtuoeren / te watere oft te lande / van
de goedijsghen van zijne ondersaten / uut den
lande van herwaertsouere etc.

Te Ghendt ,

Op Jan van den steene d'aude / woneff op
Dinte Pharahilden plaetse. Anno

1567.

Cum Priuilegio.

COPIE.
By den Conijnck.

ONsen lieuen ende ghetrouwen die President ende supdē van onsen Stade in Vlaenderen / saluyt ende dilectie.

Alsoo wy by verscheyden briefuen / vercleert ende te kēnen ghegheuen hebben / dat onse meyninghe was niet te willen ghebruycken van strangheyt ende rigueur mit oft teghens onse ondersaten / die / ghebuerende de voirdeden troublen ende beroerten / teghens ons misdaen oft gheofsendeert / zonden moghen hebben: maer ter contrarien vā alle zoetichheit ende ghenade nae onse natuerlike gheneghentheit / zunderlinghe mittē ghenen die hen der seluer genaden niet onweerdigh en souden maken / zoe principaeliken / schamel simpel volck is / ambachtfluyden en andere verkept / bedrogghen ende verdooft wesende / mittē welken wy tmeeste medelyden ende compassie hebben : En al ist / zoe dat de selue onse ondersaten / zonden behoort hebben hen op ons te betrouwen / ende onse voirseide ghenade te verwachten : Des niet min / zyn wy onderricht / dat vele van dien van alle staten / conditien en qualiteyt / namentlicken de voirseide schamele ambachtfluyden ende simpel volck / twelc deur de quaetheyt van andere ervarē en deurtrocken / zijnde / die van alle dese alteratien en commotien / zo wel inde religie als anderstins / hoofden ende authours gheweest hebben so voers. is / hen mistrouwen van onse voirseide gratie ende goedertierenheit dagelics verlopen / ende hen voirsulchtig maken / hyn goet ende hynsghefin uitvuerende en transporterende / verlatende hyn landt / ende by consequente hen seluen bedersuen en ruyneren / ghelijck / p ooc diuersche hyn crediteuren daer deur defrauderen ende ontruypen .

Zo eest / dat begheerende zo veel als in ons is / onse
 verdoolde onderlaten op den rechten wegh te brengen en
 wederom roepen / op dat de selue inde deuotie vande ou-
 de catholijfche religie / ende in onsen dienst en onderda-
 nischeit soudent continuieren ende bliuen / onderhoudende
 heure roopmanschepē / neeringhen / ambachten / en hand
 werken nae heure vocatie ende qualiteyt : Willende ooc
 ordene stellen / dat zo by onuerentheit hen seluen zo veel
 quaets en onghelijcs niet en doen / als zo duer hun vlucht
 en willighen van doende zijn : Wy om dese ende andere
 redenen ons daer toe beweghende / hebben by aduysē en
 deliberatie van onse seer lieue ende zeer beminde / zusterē /
 die Hertoghinne van Parme ende van Plaisance / voor
 ons Regente ende Gouvernante / in onsen landē van her
 wertfouere : Ende van onsen seer lieuen ende ghetrouwē
 die luiden van onse Gaden van state ende secretē neffens
 haer wesende : verboden ende gheinterdicert / verbieden
 ende tinterdicieren allen onsen onderlaten / zoewel den ge-
 nen die in onsen voirseiden landen van herwertfouere ge-
 horen zijn / als andere die aldaer vaste woensiede ghehou-
 den hebben / van wat state / qualiteyt oft conditie die mo-
 ghen wesen / vut den seluen landen te trecken / tzo alleene
 oft met hun huysghesin en familie / int heymelich oft opē
 baer : noch oock heuren huysraet / meublen / cathelijē / goe-
 den / waeren / oft roopmanschepen vut te vueren / oft trā
 potteren / te water oft te lande / in meyninghe van hen te
 absenteren ende wt de voirseide landen te trecken : Op
 pene van ghehouden te worden voirsulpabel / emmers
 ten minsten voirsuspect vanden voirsleden vernieten en
 ongheregheltheden aldaer ghebuert / ende ouerzincs aen
 gheraest en veruolghyt te worden / mitgaders van confisca-
 tie vanden wtghevoerde goeden / oft gheladen zijnde om
 wtghevoert te worden : Verbiedende insghelijcs allen
 schippers / veerlupden / waghelupden / voerlupden ende

andere/ de voirselde vluchten en wtvoeringhen te helpen
doen/ oft daer toe te assisteren : maer beuelen ende ordi-
nen den seluen/ dat indien 3p eenighe vernemen oft ghe-
waer worden die zouden willen vluchten ende verreckē/
oft hin goet ende mueblen wtvoeren/ 3p daervan terstōt
de wete doen aenden Officier vander plaetse / om de sel-
ue op te houden/ arresteren/ ende daer teghens te proce-
den 3oe voirseit is : op pene van zelfs ghehouden te wor-
den voirs suspect vande voirseide misdaden oft criem / en
ouerfulcs ghestraeft nae de circonstantien/ qualiteit ende
gheleghentheit vande selue misdaet/ mit gaders van con-
fiscatie vande schepen/ schuyten/ waghnen/ herren ende
peerden/ daermede twyvoeren ghedaen zoude worden
Ende ten eynde datmen niet dencken en soude/ dat wy
onder tdecipel van dit verbot (twelch ghedaen wordt om
de weluaert ende zalicheit van onse voirseide onderstatē)
den seluen oft anderen souden willen benemē de vryheit/
ende liberteyt/ van heure woonstede te moghen verande-
ren als hen tselfde ghelieft/ om eerliche ende wettighe re-
dene : Zoe statueren ende ordineren wy/ op datmē in de
sen beroerlichen tijdt soude moghen weten de oirsake vā
eenpeghelics verreck/ ende dat de oprechte creditours vā
heure schulde ende crediten niet ghedefraudeert en soude
worden : dat 3oe wanneer yemant om eenighe apparen-
te redene/ hem wt eenighe stede/ plaetse/ oft oock wt onse
voirseide landen van herwertsovere soude willen verrec-
ken/ sulche ghehouden sal wesen tselfde een maendt te vo-
ren te kennen te ghenen den Officier ende Wethouders
vander Stadt/ daer vut hy soude willen verrecken: Ende
ingheualle hy opt Dorp oft plat landt wonachtich is/ sal
daervan de wete moeten doen ses weken te voiren aendē
Gouerneur oft stedehouder/ Diostaet/ Sailliu/ Meyer
Schoutet/ oft principalen Officier onder wiens iurisdic-
tie hy gheseten is/ ende daervan bijinghen ende thoonen
goet

goet en deuchdelic bewijs/ onder den zeghel vander stad/
 plaetse oft iurisdictie daerwt hy trecht : op de pene als bo-
 nen : Lastende ende beuelende voirts allen onsen Kerckte-
 ren/ Justicieren/ Officieren/ Amptlieden/ Capiteynen/
 Hooplieden/ Crpelieden en onderlaten/ dat zy een-
 yghelick zoe hem toebehoeven sal/ scerpe visitatie doen/
 ende nerstigh toezicht nemen/ dat niemant wt de stedē/
 vlecken/ dorpen/ ende plaetsen van zyne woonstede oft re-
 sidentie/ en vertrecke . Beueleñ in ghelijcs allen wacht-
 ten vanden frontieren/ hauenen/ ponten/ veren/ passagē
 brugghen ende wtganghen/ van onse voirsēde landē/ tzi-
 terzee/ te lande/ oft op zoete wateren ende rivieren/ daer
 toe zoighfuldigh toezicht te nemē/ om de selue op te hou-
 den/ arresteren/ ende teghens den ouertreders van onse
 ieghenwoirdighe ordinantie ende verbot te procederē in-
 der voeghen ende manieren bouen verclaert/ zonder eeni-
 ghe gunste/ dissimulatie oft verdrach/ op pene van selkde
 op hen te verhalen als fanteurs ende medeplichtighe .

Ordinerende ende ghebiedende oock allen onsen Colle-
 naren/ Pachters ende Collecteurs van onse Tolrecht en/
 ende anderen dient behoiren sal/ dat zy gheen schepen/
 schuipen/ waghene oft peerden gheladen wesende/ latē
 deurvaren/ lijden oft passeren/ zonder de selue eerst neer-
 stelicken te visiteren/ ende weten wat dat die voeren oft
 gheladen hebben . Verbiiedende desghelijcs den voirs-
 schippers/ veerlieden/ waghelieden/ oft voerlieden/
 wt onse hauenen/ frontiersteden/ oft palen van onsen lan-
 den te varen oft rijden/ ten ware dat zy den voirsēde Of-
 ficieren/ Wachten oft ghercommitteerde vande voirsēde
 passagen/ alvoiren hadden laten weten/ tghene dat si ge-
 laden hebben oft weghvoeren/ op gelijcke confiscatie als
 bonen : Zonder dat de selue Officieren/ Wachten/ oft ge-
 committeerde/ voirsēde voirsēde visitatie eenighen loon oft
 sallaris sullen moghen nemen . Alle de voirschreuen pe-

nen ende confiscatien te bekeeren en appliceren deen der-
 dendeel tot proffijte vanden aenbrijngher / ende tweede
 derdendeel tot proffijte vande Officier die executie daer
 van doen sal : zoe verre de selue penen ende confiscatien
 niet en excederen de somme van zes hondert karolusgul-
 denen / van twintich stuvers tscuc / eens : ende ingheual-
 le die meer bedragen / sullen de Rechters oft Wethouders
 den voirsayden Officiers / en aenbrijnghers eenighe recō-
 pensie mogen taxeren ende aenwijzen : ende surplus vā
 sulcke penen ende confiscatien sal bekeert ende gheappli-
 ceert worden tōsen proffijte . Ende ten eynde dat van
 dese onse teghenwoirdighe ordinantie / verbot en statuyt
 niemant ignorantie en soude moghen pretenderen : Zoe
 ontbieden ende beuelen wy v / wel ernstelick dat ghy tin-
 houden van dese / terstondt ende zonder vertreck doet wt
 roepen ende publiceren / alomme binnen den steden ende
 plaetfen van onsen lande ende Graeffschepe van Vlaende-
 ren / daer men ghewoonlick is wtroepinghen ende publi-
 catien te doene . Ende tot onderhoudenisse ende obser-
 uatie vande punten en artien voirschreuen / procedert
 ende doet procederē teghens den ouertreders / en onghe-
 hoirsame inder voeghen ende manieren bouen verhaelt :
 Des te doene met diesser aenclēest / gheuen wi u ende den
 voirsayden Officiers / Capiteynen / ende Tollenaers vol-
 kommen macht / auctoriteyt ende zouderingh beuel.
 Ontbieden ende beuelē allen ende eenenveghelicken / dat
 si v ende hen tselue doende ernstlic verstaen ende obedie-
 ren : Want ons alzo ghelieft . Ghegeuen in onser stadt
 van Brusselle onder onsen contresseghele hier op ghedruict
 in placate / den vij. dagh van Septembri 1600. Irvij.
 Onder stont gheschreuen : By den Conijck in sijnen Rade.
 Ende gheteeckent : d' Ouerloeps.

Ghepronunchiert in Consisto-
rie van mijne Heeren van dē Ra-
de in Vlaenderen, present den
Houe, ende diuersche Aduoca-
ten, Procureurs ende andere per-
soonen daer ouer gheropen en
ghecompareert, den xxiiij. Sep-
temb. 1567. P. Beuere.

Typis Manilij.